

Ölmeden Önce

Murat Kınikoğlu

Kerpiçli Köyü

Ayşe Hatun'un neden öldüğünü kimse bilmiyordu. Dünya ahret kocası, peygamber torunu Şeyh Emir Hurşid Efendi Hazretleri'ne göre vadesi yetmişti. Efendi'nin sağ kolu Salih Hoca, yaşlı kadının kalpten gittiğinden emindi. Tekkenin maişetinden sorumlu Kasım Hoca ise çekemeyenlerin Ayşe Hatun'a beddua ettiğini düşünüyordu.

Mezarlıktaki hocalar, Efendi ayrıldıktan sonra da Yasin okumaya devam ettiler. Sıcak Ağustos gününde, altında durdukları akasya ağaçlarının gölgesinden çıkmak işlerine gelmiyordu. Burunlarını çekerek ağlar gibi yaptılar, sureleri uzattıkça uzattılar. Sayelerinde kadıncağızın günahlarının bir kısmı af olacak, belki Cennet'te Firdevs-i Âlâ mertebesine* erişecekti. Şu sebepten veya bu sebepten fark etmez, öbür dünyaya göçen Ayşe Hatun'un mübarek ruhunun duaya ihtiyacı vardı. Muhtemelen şu anda bir melek -belki birden fazlası- mezarlığın üzerinde, ya da daha yukarıda bulutların üzerinde bir yerde, ellerinde defter kalem aşağıdan yukarı yükselen duaları tetkik ediyor, hatalı kıraat edilenleri doğru olanlardan, canıyürekten okunanları sadece dudak oynatanların çıkardığı anlaşılmaz mırıltılardan ayırmaya çalışıyordu.

Kerpiçli Mezarlığı köyün batısındaki tepeye kurulmuştu. Güneş dağın arkasına iner inmez sırttan aşağı hafif bir esinti indi. Serseri bir alakarga kuyruğunu titreterek bir mezar taşından diğerine uçtu. Ağustos böcekleri birkaç dakikalığına ötmelerine ara verdiler. Esintiye, dua okuyanlar da hissetmişlerdi, gaipten bir emir almışlar gibi hepsi aynı anda elleriyle yüzlerini sıvazlayıp yerlerinden doğruldular. Vazife tamamlanmıştı, çocuğunu öğlen uykusuna yatırmış bir annenin huzuruyla mezarlıktan çıkmaya başladılar. Cemaatin ayaklandığını gören dilenciler üç beş kuruş fazla sadaka alabilmek için beceribildikleri en acıklı yüz ifadelerini takındılar. Hacı dedelerin

* Firdevs-i Âlâ: Cennet'in en muteber katı. İslam inancına göre Cennet'in katları vardır. "Allah'dan istediğiniz zaman Firdevs'i isteyin... Çünkü Firdevs, Cennet'in ortası ve Cennet'in en yükseğidir. Firdevs'ten Cennet nehirleri doğar". (*Sahih-i Buhârî Muhtasarı Tercid-i Sarîh Tercemesi ve Şerhi*, Cihad 4.)

dilencilerle oyalanacak vakti yoktu, ellerinde bastonlar, gerilen idrar torbalarını boşaltmak için uygun bir yer aramaya başladılar. Bu arada muhtarı çekiştirmeyi de ihmal etmediler. “Şerefsiz, her yere para harcıyor, mezarlığa gelince kalmadı diyor” dedi biri. “Ölenler oy veremiyor, ondan” diyerek arkadaşını tasdik etti diğeri.

Mezarlıktan çıkanların köye doğru yürümeye başlamadan önce birbirlerine başsağlığı dilemeleri âdetlendi. El sıkışırken aşağıdaki manzaranın tadını çıkarmaya çalıştılar. Bulundukları yerden evlerini kuş bakışı görebiliyorlardı. Köyün tam ortasındaki büyük caminin yeşil minaresi, gökyüzüne uzanan, ucu sivriltilmiş bir kaleme benziyordu. Şu üzerinde odun yığını olan, Recep’in fakirhanesi, kaysı kurutulan dam, Muhtar’ın evi, yıkık dökük kerpiç evlerin arasında kale gibi duran iki katlı Taş Ev de ruhuna dua yolladıkları rahmetli Ayşe Hatun’un eviydi.

Nihayet selamlaşmalar da bitti, fundalıkların içinden sarı bir yılan gibi kıvrılarak aşağı inen toprak yoldan köye doğru yürümeye başladılar. Önce Hurşid Efendi’nin büyük babasının yaptırdığı yeşil minareli camiye gittiler. Namaz kıldıktan sonra, jandarma komutanının özel izniyle birkaç günlüğüne hizmete açılan alt kattaki aş evine inip her derde deva bulgur çorbasından içtiler. Sıra Efendi’lerine taziyetlerini sunmaya gelmişti. Şeyh Hurşid Efendi’nin ailesiyle birlikte yaşadığı Taş Ev’e doğru yöneldiler.

Bir arada dolaşmamalarını tembih ettikleri müritlerin Efendi’nin evinin önünde toplandıklarını gören hizmetliler telaşlandılar. Hemen bahçe kapısını açıp kalabalığı içeri aldılar. Komutanın dikkatini çekmek istemezlerdi. Her ne kadar son seçimde Efendi’nin özel gayretiyle sandıktan CHP çıkmışsa da askerlerin gözlerinin üzerlerinde olduğunu biliyorlardı.

Arka bahçeye giren sofular, içinde kaymak parçaları yüzen soğuk ayranlarını içtikten sonra arka kapıdan Taş Ev’e alındılar. Eskiden Nakşibendî tekkesi olan bina için, 1925 yılında tekke ve türbelerin kapatılmasıyla ilgili kanunla yıkım kararı çıkmış, Hurşid Efendi’nin rahmetli babası, binanın şahsi malı olduğunu ispat ederek yıkımı engellemişti. Kesme taş ve mermer bloklardan inşa edilmiş iki katlı bina adı bilinmeyen Ermeni bir usta tarafından yapılmıştı. Ana kapının iki yanındaki sütunların Suriye’den getirildiği söyleniyordu. Geçen yıllar boyunca ağza alınmayan tekke sözcüğünün yerini “Taş Ev” almıştı ama müritler bu iki katlı binanın aslında gizli bir ibadethane olduğunu biliyorlardı.

Köyün erkekleri, ikinci kattaki muhabbet meydanına* çıkıp Efendi’nin

* Tekkelerde cemaatin toplu zikir ayini yaptığı, şeyhin müritlerini toplu olarak kabul ettiği büyük salon.

eteğini öpmek için sıraya girerken, arka kapıdan içeri giren kadınlar haremde toplandılar. Hurşid Efendi'nin gürültüden hoşlanmadığını bildikleri için kaynanasının yanında kocasından dayak yiyen gelinler gibi ağlarken seslerini yükseltmemeye özellikle dikkat ettiler.

Hurşid Efendi'nin gözlerinden yaş aktığı daha önce hiç görülmemiştir. Karısını çok severdi ama bu kadar üzülmesinin asıl nedeni oğullarının küçük yaşta öksüz kalmasıydı. Şu anda, gözleri yarı kapalı dua mırıldanırken de aklı çocuklarındaydı. Etrafındakiler tekrar evlenmesini istediğinde kabul etmeyecek, çocuklarına hem analık hem babalık yapacaktı. Kendisi gibi uysal ve çalışkan bir mizacı olan büyük oğlu Muhammed Abdülbaki'nin sorun çıkaracağını sanmıyordu. Daha sekiz yaşında olmasına rağmen hem Türkçe'yi hem Arapça'yı öğrenmişti. Yaramazlığı ile konak ahalisini canından bezdiren küçük Vakkas'la ilgili şüpheleri vardı; afacan oğlan bir türlü disipline girmiyor, kulağı çekilmekten kiraz kırmızısı bir renk alana kadar yaramazlık yapıyor, derslerde geri kalmasının hıncını ağabeyini güreşte yarakarak alıyordu.

Yatsı namazından sonra rüzgâr birden durdu, hava basıklaştı. Gaz lambalarının yaydığı ısı, Ağustos sıcağına eklenince büyük salon sıcaktan durulmaz oldu. Müritlerinin başsağlığı dileklerini kabul eden Hurşid Efendi'nin üzerine garip bir ağırlık çökmüştü, pencerelerin karşılıklı açılmasını istedi. Sonra gözlerini kapıya çevirdi; insanlar akşamın bu vaktinde hâlâ içeri girmek için birbirlerini eziyorlardı. Şu anda aşağıda, haremde, çocuklarının yanında olmayı isterdi. Başını, sağ yanında el pençe divan duran Salih Hoca'ya doğru çevirdi.

“Çocuklar nerede?”

“Kadınların yanındalar.”

“Onları buraya getir” dedi Hurşid Efendi. “Madem ben gidemiyorum bari onlar gelsin...”

Salih Hoca elleri göbeğine bağlı geri geri salondan çıktı. Kırk yaşlarında, ortadan uzun boylu, hafif göbekli bir adamdı. Köylüler tarafından sevilirdi. Herkesin dilinde Mûtezile Mezhebi'ne* yakınlık duyduğu için El-Ezher'den** atıldığı söylentisi vardı. Mısır'dan döndükten sonra bir süre orada burada

* Mûtezile Mezhebi: Akılcılığı savunan bir mezhep. İslam felsefesinde Akliyyûn adıyla anılırlar. Mûtezile'ciler insanoğlunun, yaptığı hareketlerde tamamen hür olduğuna inanır, kaderi yadsırlar. Mûtezile inancına göre kişi kendi fiillerini Allah'ın bahşettiği yaratma kudretiyle kendisi yaratır. Mucizeyi ve evrende akıl dışı bir olgunun gerçekleşebileceğini kabul etmedikleri için Sünniler tarafından sapkın olarak kabul edilmişlerdir.

** El-Ezher: Kahire'de bulunan, İslam dünyasında oldukça önemli bir gücü olduğu kabul edilen, dinî esaslara göre eğitim veren, dünyanın en eski üniversitelerinden biri.

dolaşmış, Hurşid Efendi'nin sohbetlerini dinledikten sonra müridi olmak için izin istemişti.

Küçük Muhammed mezarlıktan döndüğünden bu yana yüklüğün dibindeki minderin üzerindeydi. Rahmetli annesinin oturduğu köşeyi kapdığı için mutluydu. Sabah uyanır uyanmaz da onun ördüğü, boynu nakışlı çorabı giymişti. Parmağını çorabın boğazındaki gözeneklerden birine sokup çevirmeye başladı. İkide bir burnunu çekiyor, somurtuk bir yüz ifadesiyle çorabındaki deliği -neden olduğunu bilmeden- büyültmeye çalışırken bir yandan, kalın kaşlarının altından etrafı izliyordu. Kadınların ağladığını görünce gözleri dolar gibi oldu ama ağlamayacaktı. Fısıltıların bir kısmı kulağına geliyordu.

“Büyük oğlan şu mu?”

“Evet, o. Annesine çok düşküdü yavrucak. Pek akıllıdır, iki kere hatim indirdi.”

“Küçük oğlan nerede?”

“Aha şurada... Nezihe ablanın kucağındaki...”

“Maşallah gürbüz çocukmuş...”

Muhammed Abdalbaki gözlerini kardeşine çevirdi. Gürbüz çocuk kadınların kucağından inmemekte kararlıydı. Kendisinden iki yaş küçük olmasına rağmen daha iri olmasının ve kadınların onu bu kadar sevmesinin nedenini bilmiyordu. Belki şişko olduğu için diye geçirdi aklından. Küçük olmasına rağmen güreşte kendisini yenmesinin nedeni de şişko olmasıydı. Kadınlardan birinin kollarını iki yana açarak Vakkas’a doğru yürüdüğünü gördü. Gözlerini kaparken, “Onun kucağına gitmeyecek” diye tahminde bulundu. Gözlerini açtı. Dediği çıkmıştı, küçük Vakkas, elini Nezihe ablasının boynuna doladı, başını öbür tarafa çevirdi. Yeni talibini beğenmemişti. Abdalbaki can sıkıntısını giderecek bir oyun bulduğu için sevinçliydi. Kadınlar kardeşini almak için yaklaştığında gözlerini kapayıp tahminde bulunmaya başladı. Gidecek, gitmeyecek... Kadınlar farkında değildi ama kardeşi sadece güzel ve büyük memeli kadınların kucağına gidiyordu. Beşinci tahmini de doğru çıktığı için kendini kutlarken kapı vuruldu. Sadece erkekler harem kapısına vururdu. Kadınlardan biri dolağını yüzüne çekip kapıyı araladı. Salih Hoca'nın sesini duyan Abdalbaki dikkat kesildi. En az birkaç gün ders yapmayacaklarını sanıyordu. Hoca ile konuşan kadın dönüp çocuklara baktı, sonra bir şeyler daha konuştular. “İnşallah beni derse çağırıyordur” diye geçirdi içinden Abdalbaki. Kadınlarla oturmaktan sıkılmıştı. “Efendi Hazretleri sizi yanına istiyormuş” diye seslendi kadın çocuklara dönüp. Abdalbaki sevinçle yerinden doğruldu. Küçük Vakkas, başını Nezihe ablasının memelerinin arasına gömüp gitmek istemediğini söyledi ama emir büyük yerden geldiği için Salih Hoca'nın ellerine teslim edilmekten kurtulamadı.

“Nereye gidiyoruz?” diye sordu Abdulkaki, hocasının elini tutarken.

“Baban sizi yanına çağırırdı.”

“Bizim muhabbet meydanına çıkmamızın günah olduğunu söylemişsiniz?”

Salih Hoca, küçük öğrencisinin başını okşadı.

“Baban kendisi çağırıldığı için günah olmaz.”

Diğer eliyle yukarı çıkmamak için direnen Vakkas’ı çekiştiriyordu. Merdivenlerde sıralanmış sofuların arasından kendilerine yer açtılar. Abdulkaki daha önce hiç görmediği, ancak hakkında çok şey işittiği büyük salonu merak ediyordu. Salih Hoca, kalabalık koridorda ilerleyebilmek için Vakkas’ı kucığına aldı. Sofular, Şeyh Efendi’nin veletlerine yol vermek için ellerinden geldiği kadar ezilip büzüldüler. Kapıda Kasım Hoca tarafından karşılandılar. Meydana giriş çıkışın düzenini sağlamak onun göreviydi. Çökmeleri için yanında yer gösterdi.

Kasım Hoca’nın ünü şifacılığından geliyordu. En ince ayrıntılarına kadar bütün hastalıkların ve ilaçlarının yazılı olduğu kara kaplı kitabının dünyada bir eşi yoktu. Şifaya gelenlere, “Söyleyin bakalım” diyordu, “Kancık büyüü kaldırmak için sıcak kaplumbağa kanı, sabah ezanından önce mi, yoksa yatış namazından hemen sonra mı içilmeli?” Onlar ağızları açık dinlerken ilave ediyordu: “Sakin yanlış anlamayın, ben sihir, büyü yapmam. Allah korusun, o işler cehennemlik günahıdır. Amma velâkin büyüleri çözmekte üzerime yoktur...”

Hizmetlilerin, ıslak ayağa giyilen yün çorap kokusunu bastırmak için gül suyuna kuvvet vermesi büyük salondaki havayı daha da ağırlaştırmıştı. Salih Hoca, yere diz çöküp Abdulkaki’yi önüne aldı. Hurşid Efendi karşıdan oğullarını görebilirdi artık. Kasım Hoca küçük Vakkas’ı daha çok seviyordu. Cübbesinin cebinden çıkardığı leblebileri ağabeyine göstermeden Vakkas’ın eline sıkıştırdı. Küçük çocuğun ders çalışmak yerine yaramazlık yaparak Salih Hoca’yı kızdırmasına bayılıyordu.

Muhammed Abdulkaki sofuların çoğunlukta olduğu bir toplulukta nasıl davranması gerektiğini biliyordu; dizlerinin üzerine çöküp gözlerini yere çevirdi. Salonun arkasından gelen ney sesinin ritmine uyarak öne arkaya salınmaya başladı. Neye eşlik eden kudümün tok sesi hoşuna gidiyordu. İki çalgı aletinin dışında önceden hiç işitmediği bir ses daha olduğunu fark etti. Müzisyenler hep birlikte annesinin çok sevdiği ilahiyi terennüm ediyorlardı.

*Yer kazılır derin olur
Kazıldıkça serin olur
İçine giren kaybolur
Ah kabrimin ilk gecesi.*

Hizmetlilerden biri çocuklara soğuk şerbet getirdi. Muhammed Abdalbaki kalaylı bakır tası dudağına götürürken karşısındaki divanda oturan babasına baktı. Salih Hoca, Şeyh babalarının yüzüne bakmalarının kendi çocukları için günah olmayacağını söylemişti. Hurşid Efendi başındaki yeşil sarığın üzerine sardığı beyaz risalenin ucunu kalbinin üzerine sallandırmıştı. Altına serili kara postun üzerinde tahtında oturan haşmetli bir padişah gibi görünüyordu. Muhammed gözlerini kardeşine çevirdi, Vakkas'ın da kendisine baktığını görünce gülümsedi. Salih Hoca'nın, ikisinden birinin gelecekte oturacağını söylediği şeyhlik postunu ikisi de ilk defa görüyordu.*

Muhabbet meydanının yüksek ahşap çatısını ağaç gövdelerinden yapılmış kalın dikmeler taşıyordu. Tavan, biraz eskilikten biraz bakımsızlıktan üç dört yerden bel vermişti. Sıkış tıkış, diz dize oturmuş, başları takkeli sarıklı dervişler gözleri önlerinde sessizce dualar mırıldanıyorlardı. Kapıdan giren sofular hemen dizlerinin üzerine çöküyor, sonra emekleyerek babasının önüne kadar gidiyor, bazıları kara postu, bazıları cübbesinin eteğini, bazıları da ayağındaki mestı öpüyordu.

Babasının kendisine bakarak gülümsediğini fark eden Muhammed'in içinden ona doğru koşmak geldi. Haremden kucağına oturabildiğine göre belki burada da oturabilirdi. Salih Hoca küçük çocuğun niyetini anlamıştı, kolunu sıktı. Mesajı alan Abdalbaki yerinden kıınıldamadı. Belki şu müzik aletleriyle ilgilenmesi daha iyi olurdu; dizlerinin üzerinde doğrulup ney sesinin geldiği tarafa baktı. Daha önce duymadığı ses, neyzenin yanındaki müzisyenden geliyordu. İnce sakallı, gençten bir adam kucağında tuttuğu yuvarlak gövdeli aletin tellerine vuruyordu.

*Bizim evler ıssız kalmış
Yavrularım öksüz kalmış
Sizlerden ayrılmak varmış
Ah kabrimin ilk gecesı.*

Muhammed yavaşça hocasının koluna dokundu.

“O adam ne yapıyor?”

Salih Hoca parmağını dudağına götürüp yavaş konuşması için ikaz etti.

“Ut yapıyor.”

* Şeyhin üzerine oturduğu, tüyleri alınmamış hayvan derisi. Koyun, keçi, geyik ya da ceylan derisi olabilir. Secde üzerine konur ve şeyhin hangi tarikattan olduğuna işaret eder. Peygamberler, ashab, on iki imam, şeyhler ve fukara dervişler için posta oturmak sünnettir ve mürşidlik makamının alametidir.

“Ben de çalabilir miyim?”

Salih Hoca’dan önce diğer yanında oturan Kasım Hoca cevap verdi. “Ut çalmak mekruhtur.”

Salih Hoca din kardeşine ters ters baktı. Sonra Abdalbaki’nin başını okşadı. “Çalabilirsin tabii... Yarın babana sorar, izin verirse İstanbul’dan bir tane getirtiriz.”

Kasım Hoca cevaptan hoşlanmamıştı. “Ut çalmak mekruhtur” dedi tekrar üstüne basarak. Sonra cebinden çıkardığı beyaz takkeyi önünde oturan küçük Vakkas’ın başına taktı. “Allah’ın askerleri çalgı çalmaz.”

Namaz takkesi tombik yanaklı Vakkas’a çok yakışmıştı. Etraftaki dervişler gülümsediler, “Maşallah pek güzel oldu” diyerek takdirlerini gösterdiler. Muhammed kardeşini kıskanmıştı. Kendi hocasına döndü.

“Ben de Allah’ın askeri olmak istiyorum.”

Salih Hoca’nın yüzünde sıkıntılı bir ifade belirdi. Kasım Hoca’ya sadece onun fark edebileceği bir bakış attı. Sonra Muhammed’in başını okşadı.

“Asker olmana gerek yok, Allah’ın sevgili kulu olmak bize yeter.”

Gözlerini babasının üzerinde oturduğu kara posttan ayıramayan Vakkas tartışmanın farkında değildi. O da hocasına dönüp “Sofular neden kara postu öpüyorlar?” diye sordu.

“Bir zamanlar Peygamber Efendi’miz de o posta oturmuş, onun için öpüyorlar” diye cevapladı Kasım Hoca.

“Babam da peygamber mi?”

Kasım Hoca gülümsedi. “Bir bakıma öyle sayılır, baban bizim şeyhimiz...”

“Ben de posta oturabilir miyim?”

“İlerde şeyh olursan oturursun” diye cevap verdi Kasım Hoca, yan gözle Salih Hoca’ya bakarak. “Sen çalgı çalmayacak, Allah’ın askeri olacaksın. O zaman postun üzerine biner, istediğin yere gidersin...”

Duyduğu şeyler Abdalbaki’nin dikkatini çekmişti. Bu gidişle bütün iyi şeylere kardeşi sahip olacaktı. Yandan konuşmaya karıştı. “Uçan halı gibi mi?”

“Evet, uçan halı gibi” diye cevap verdi Kasım Hoca. “Hazreti Peygamber Efendimiz gökyüzüne bu postun üzerinde çıktı. Beş kerrubiyyun meleği postun beş köşesini tuttu, yetmiş bin perdeyi geçip huzura çıktılar.”

“Babam da gökyüzüne uçuyor mu?” Bu sefer Vakkas sormuştu.

“Uçuyor” dedi Kasım Hoca tereddüt etmeden.

Abdalbaki, doğru mu söylüyor gibilerinden kendi hocasına baktı. Başını “hayır” anlamında iki yana salladığını görünce, gözlerini tekrar müzisyenlere çevirdi.

Salih Hoca’nın baş salladığını gören Kasım Hoca’nın suratı asıldı. Ne

yazık ki şeyhinin uçtuğundan şüphe eden bir hoca ile aynı tekkede bulunuyordu. Bu konuyu yarın Hurşid Efendi'ye açacaktı.

Muhammed Abdalbaki o gece rüyasında gökyüzünden dünyaya bir ışık huzmesinin indiğini gördü. Işık seli, oturma odasındaki minderinde oturan annesini içine aldı. Ayşe Hatun ayağa kalktı, Muhammed'in kendisine baktığını görünce gülümsedi, "Ayrılık vakti geldi, benim artık gitmem gerekiyor..." dedi.

Muhammed ayaklarını yatağından aşağı sallandırdı.

"Ben de seninle gelmek istiyorum anne" dedi.

Ayşe Hatun sadece gülümsedi... Sonra ışık huzmesinin içinde gökyüzüne doğru yükselmeye başladı. Muhammed ağlamaya başladı; annesi yavaş yavaş gökyüzüne doğru uzaklaşıyordu. Birden Kasım Hoca'nın posta binerek istediği yere uçabileceğini söylediği geldi aklına. Üst kata çıkıp posta binebilir, annesine yetişebilirdi.

Gözlerini açtığı anda kendini yatağında oturuyor buldu. Ellerini öne doğru uzatmıştı. Bir an rüyada mı yoksa gerçek hayatta mı olduğunu bilemedi. Annesi biraz önce bir ışık huzmesinin içinde tam şurada duruyordu, ellerini kendisine uzatmış, gülümsemişti. Etrafına bakındı. Küçük Vakkas pencerenin altındaki yatakta Nezihe ablasının koynunda yatıyordu. Sessizce yukarı çıkıp posta binebilir, pencere açıksa annesi uzaklaşmadan ona yetişebilirdi. Yavaşça yataktan indi, parmaklarının ucunda kapıya doğru yürüdü.

"Nereye?"

Kardeşi uyanmış kendisine bakıyordu. Bir an çişe gittiğini söylemeyi düşündü. Sonra Salih Hoca'nın, yalanın küçüğü büyüğü olmaz, dediği geldi aklına. İşaret parmağıyla tavanı işaret etti.

"Yukarı..."

Vakkas yavaşça yataktan indi. İki kardeş arka arkaya merdivenlerden çıktılar. Koridorda yürürken ikisinin de kalbi yerinden çıkacakmış gibi atıyordu. Muhabbet meydanının kapısı açıktı. Mumlar söndürülmüş, dört köşede birer gaz lambası açık bırakılmıştı. Sihirli post, divanın üzerinde, uçmaya hazır, binicisini bekliyordu. İki kardeş bir an göz göze geldiler, sonra divana doğru koşmaya başladılar. Postun üzerine önce Abdalbaki, hemen arkasından Vakkas çıktı. Vakkas, ağabeyini aşağı atacağından emindi, var gücüyle yumruğunu salladı ama isabet ettiremedi. Kendi yumruğunun savurmasıyla divandan aşağı düşerken alnını kenarda duran tebere çarptı.

Askerliğini sıhhiye olarak yapan Bekir Hoca sabaha karşı eve gelip Vakkas'ın alnına üç dikiş attı. Abdalbaki yaralanmamıştı ama kendini çok kötü hisse-

diyordu. Bir kere kardeşinin alnındaki yara izinin hiçbir zaman kaybolmayacağını öğrenmişti. İkincisi annesine kavuşma şansını kaçırmıştı. Her şeye kendisi neden olmuştu. Yukarı çıkarken daha sessiz olsaydı bunlar olmazdı.

Salih Hoca ertesi gün iki çocuğu ellerinden tutup babalarının huzuruna çıkardı.

Hurşid Efendi kapının önünde burunlarını çekip duran çocuklarına baktı. Daha önce de yüzlerce kez kavga etmişlerdi ama bu farklıydı.

“Yanıma gelin bakayım.”

Çocuklar gözlerini yerden ayırmadan babalarına yaklaştılar. Efendi’nin yüzünde düşünceli bir ifade vardı. Ellerini dizlerinin üzerine koyup öne doğru eğildi. “Post kavgasına biraz erken başladınız çocuklar.”

Muhammed sesini çıkarmadı. Kardeşi de babası da kendisini yanlış anlamıştı. Postu değil, annesini istemişti. Hurşid Efendi başını iki yana salladı. Rahmetli karısı hayatta olsaydı kesinlikle böyle bir kaza olmazdı.

“Anlatın bakalım nasıl oldu bu kavga?” diye sordu.

Çocuklar gözlerini önlerinden ayırmadılar. Vakkas iç çekerek ağlamaya devam etti. Canı yanan kendisi olduğuna göre cezayı ağabeyi almalıydı. Dudaklarını büzdü, işaret parmağını ağabeyine çevirdi. “O demirle bana vurdu.”

Başlar Abdalbaki’ye çevrildi. Gözleri hâlâ önündeydi.

Hurşid Efendi ile Salih Hoca göz göze geldiler. İkisi de Abdalbaki’nin kardeşine vurmayacağını biliyordu.